



Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DSR-IV.059.123.2022.GJ

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie złożone przez Pana Senatora Jana Marię Jackowskiego, złożone w dniu 9 listopada 2022 r., w sprawie uszczelnienia systemu pomocy w związku z sygnałami o korzystaniu z niego przez nieuprawnionych do tego obywateli Ukrainy, uprzejmie informuje, że ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.) - dalej: ustawa pomocowa - ustanowiła szczególną podstawę prawną uznawania legalności pobytu obywateli Ukrainy i innych grup osób przybyłych do Polski z Ukrainy, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.), podstawowym warunkiem przysługiwania świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, rodzinnego kapitału opiekuńczego, dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna oraz świadczenia dobry start, obywatelowi Ukrainy przebywającemu w Polsce jest okoliczność, że jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ww. ustawy pomocowej.

Art. 2 ust. 1 ww. ustawy pomocowej wskazuje, że pobyt obywatela Ukrainy w Polsce uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r, jeżeli w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie przybył on legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie zgodnie z art. 11 ust. 2 ww. ustawy pomocowej, pozostającym we właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wyjazd obywatela Ukrainy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres powyżej 1 miesiąca pozbawia go prawa do ww. legalnego tytułu pobytowego wskazanego w art. 2 ust. 1 ustawy pomocowej i tym samym do wsparcia w Polsce, w tym m.in. do ww. świadczeń. W związku z powyższym, wyjazd/wyjazdy obywatela Ukrainy z Polski (niezależnie od tego czy do Ukrainy czy do innego kraju), na okres nie przekraczający 1 miesiąca nie ma wpływu na prawo do wsparcia w Polsce.

Ponadto należy zauważyć, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz gminne organy właściwe mogą weryfikować i weryfikują powyższy warunek pobytu w Polsce obywateli Ukrainy, zarówno na etapie przyznawania świadczeń, jak i w dowolnym momencie w trakcie okresu zasiłkowego/świadczeniowego w oparciu o udostępniane im rejestry państwowe/publiczne.

Jednocześnie należy wskazać, że 8 czerwca br. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1383), która przewiduje między innymi, że Komendant Straży Granicznej udostępnia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oraz gminnemu organowi właściwemu dane z rejestru obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski, w tym informację o dacie końcowej okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznawanego za legalny na podstawie art. 2 ust. 1. Nowelizacja ww. ustawy wprowadziła również przepisy pozwalające ZUS-owi oraz gminnym organom właściwym realizującym ww. świadczenia, wzywaniu do osobistego stawiennictwa obywateli Ukrainy ubiegających się lub otrzymujących ww. świadczenia pod rygorem utraty prawa do tych świadczeń w przypadku niezastosowania się do wezwania w wyznaczonym terminie. Celem powyższych rozwiązań jest umożliwienie ZUS-owi i gminnym organom właściwym skuteczniejszą eliminację przypadków ubiegania się i pobierania ww. świadczeń przez obywateli Ukrainy, którzy nie mają do nich prawa, z uwagi na utratę prawa do legalnego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej na skutek wyjazdu na okres przekraczający 1 miesiąc. Powyższa ustawa weszła w życie z dniem 1 lipca 2022 r.

Jednocześnie wskazać należy, że aktualnie procedowane są kolejne zmiany ustawy pomocowej, które przewidują wprowadzenie dodatkowych narzędzi prawnych i informatycznych służących weryfikacji prawa obywateli Ukrainy do świadczeń. Zarówno ZUS i gminne organy właściwe otrzymają z rejestru Straży Granicznej dodatkowe informacje o wyjazdach z Polski obywateli Ukrainy, dzięki czemu możliwe będzie wstrzymywanie w takich przypadkach wypłaty świadczeń, weryfikacji prawa do przyznanych świadczeń pod kątem warunku legalnego pobytu, ale także pod kątem warunku zamieszkiwania w Polsce. Proponowane przepisy mają dodatkowo uszczelnić system i zapobiec wyłudzeniu świadczeń przez osoby niezamieszkujące/nieprzebywające w Polsce.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny

i Polityki Społecznej

Barbara Socha

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/



Elektroniczne Poświadczenie Weryfikacji (EPW)

8a7b0d4630857bf651485033474d6725930420b6c29cbc387aabaa2787811aa8

identyfikator weryfikacji

059.123.2022.DOCX.XADES

md5: 32c8023bba60cf0322ed4b2866a65a82

059.123.2022.DOCX

md5: 2ce520ed80f216999d1a220d90b9d12e

Nazwy uploadowanych plików

1.

Integralność:	Zachowana - podpisane dane nie zostały zmodyfikowane od czasu ich elektronicznego uwierzytelnienia
Podpisujący:	Barbara Jadwiga Socha
Rodzaj uwierzytelnienia:	Kwalifikowany podpis elektroniczny
Deklarowany czas złożenia podpisu:	2022-12-01 14:41:24+01:00

2022-12-08 11:03:06+01:00

czas weryfikacji

MADKOM SA (KRS: 0000394954)

Dostawca usług zaufania (art. 3, pkt 19 eIDAS)

Niniejsze poświadczenie w oryginale ma postać elektroniczną. Autentyczność poświadczenia sprawdzisz, podając unikalny identyfikator weryfikacji na <https://WeryfikacjaPodpisu.pl>.